Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei
In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 220 Sâmbătă 16 August 1941
12 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750
pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport
cu tariful poștal
și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei

UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ASOCIAȚIA SIBIIU

Stabilitatea în învățământ

Ministerul culturii naționale a dat două decizii, amândouă privind pe profesoarele și pe profesorii din învățământul secundar și amândouă date potrivit cu dispozițiunile din art. 1 al decretului lege din 8 August curent.

Prin prima decizie, un număr destul de important de profesoare și profesori sunt puși provizoriu în retragere pe ziua de 1 Septembrie viitor — aceasta pentru a-și aranja drepturile la pensie în conformitate cu prevederile articolului citat mai sus.

Prin a doua decizie, și tot potrivit dispozițiunilor aceluiaș articol, un număr aproape tot așa de mare de membri din învățământul secundar, care fuseseră puși în retragere prin un decret lege din Octombrie anul trecut, sunt puși din nou în funcțiune și rechemați la catedrele lor.

Firește, aceștia din urmă au primit cu un sentiment de îndreptățită mulțumire decizia ministerială, care îi recheamă în activitate, pe când cei pe care îi cuprinde prima decizie, n'au motive să împărtășească mulțumirea colegilor lor. Insă, vorba ceea: „dura lex, sed lex".

Când o măsură legală urmărește reglementarea unei situații cu caracter general, deci fără a avea în vedere favorizarea ori prigonirea unor anumite persoane, datoria tuturor este să se supună.

Totuși, socotind ca bine întemeiate sub raportul legal și al necesităților reale ale învățământului deciziile, de care ne ocupăm, ținem să folosim acest prilej pentru a exprima, în legătură cu învățământul, unele deziderate. La drept vorbind, avem de formulat un singur deziderat și anume: să se dea învățământului mai multă stabilitate, ferindu-l de atâtea organizări și reorganizări, adică de atâtea sguduiri și frământări.

Se obișnuește să se aducă școalei învinuirea că n'a corespuns așteptărilor, că nici sub raportul cultural, nici sub cel educativ n'a dat rezultatele ce ar fi trebuit să dea.

In aceste învinuiri nu se ține seamă de faptul că școala n'a fost lăsată în pace să-și îndeplinească înalta și atât de importanta ei misiune. In ultimele două decenii, adică dela sfârșitul ultimului război încoace, fiecare din atât de numeroșii miniștri, care s'a perindat la departamentul școalelor, a venit cu reforma sa, cu legea sa, cu proectele sale de reorganizare, cu vederile sale, care, de cele mai multe ori, se băteau cap în cap cu vederile predecesorilor. Abia începea să se aplice o lege și, fără să i se lase timpul material necesar ca să se poată constata părțile ei bune și părțile ei rele, — iată că legea era înlăturată și înlocuită prin alta.

Te pierzi în dedalul de legi, decrete legi, regulamente, decizii ministeriale privind învățământul și pe cei ce se găsesc în slujba învățământului. S'au produs schimbări continui în programul de învățământ. S'au făcut încercări numeroase — ceeace nu înseamnă că au fost izbutite — pentru a stabili o linie mai precisă de demarcație între învățământul teoretic și învățământul cu caracter practic. S'a crezut — și cu drept cuvânt — că, înobilindu-se ca titlu, școalele de învățământ practic vor exercita mai multă atracție și își vor asigura o frecventare mai mare din partea elevilor. De aceea, școalele comerciale, școalele de meserii sau profesionale au fost înălțate la rangul de licee.

Mai târziu însă, s'a socotit că nici așa nu merge și că e mai bine să se revină la vechia titulatură. In această chestiune s'a stăruit prea mult asupra formei, pe când fondului i s'a dat mai puțină atenție.

Nici membrii corpului didactic de toate categoriile n'au fost feriți de această pornire excesivă spre schimbări și reorganizări. Ba se modifica legea pensiilor, ba se aplicau asupra salariilor lor curbe dureros resimțite, ba se schimbau condițiunile de admitere sau de înaintare în învățământ. Ba chiar au fost miniștri care, trecând peste orice îngrădiri legale, au luat măsuri arbitrare.

Urmarea? Este lesne de înțeles: a suferit învățământul. De aceea încheiem cerând pentru învățământ mai multă stabilitate.

Operațiile dintre Nistru, Bug și Marea Neagră

Trupele germano-române au ajuns pe coasta Mării Negre între Odesa și Nicolaiew

Notele anglo-sovietice adresate Turciei

de R. SEIȘANU

După operațiunile încununate de succes din Ucraina de sud, trupele germane și române au atins coasta Mărei Negre pe o lungime de peste 100 km., între Odesa și Nicolaiew (Pugaciew).

Odesa, portul principal al Ucrainei și U. R. S. S. este la 50 km. est de limanul Nistrului, iar Nicolaiew (Pugaciew), situat la vărsarea Bugului și a afluentului său, Iugul, al doilea port al Ucrainei, e la o distanță de peste 100 km. vest de Odesa. Intre ele este portul secundar Oceacov.

In luptele ce s'au dat zilele trecute în regiunea nord de Odesa-Nicolaiew, între Nistrul mijlociu și Bug, o parte din trupele sovietice, care încercaseră să treacă Bugul spre est, au fost încercuite și nimicite, iar altă parte din ele, împărțite în câteva coloane, s'au retras spre sud în direcțiile Odesa, Oceacov și Nicolaiew, căutând salvarea lor pe calea mării, dar ariergărzile lor ce acopereau retragerea, au fost atacate de trupele germane și române ce le urmăreau, pe când capetele și grosul coloanelor sovietice au fost și ele atacate de aviația de bombardament. Trupele fugărite sovietice, care au ajuns în porturile Odesa și Nicolaiew n'au putut fi îmbarcate, căci aviația germană, a dat mai multe atacuri grele împotriva vaselor de transport ce urmau să le transporte în Crimeea.

Cu prilejul acestor atacuri aeriene — spune comunicatul marelui cartier general german de eri — „au fost nimicite două vapoare de transportat trupe cu o deplasare totală de 14.000 tone și alte cinci vapoare mari, grav avariate".

In cursul zilei de 13 August, în Ucraina de sud, în regiunea Niprului, aviația de bombardament germană a atacat puternic alte importante forțe sovietice, care se pregăteau să treacă fluviul, fiind urmărite de cele germane.

Acum se procedează la curățirea și a celorlalte regiuni din Ucraina de sud de trupele sovietice rămase în situații critice din cauza puținelor șanse ce le-au mai rămas de a se retrage, — fie, peste Nipru, la nord, fie pe mare la sud, între limanul Nistrului și Odesa.

In celelalte sectoare ale frontului oriental operațiuni sunt în curs.

In ultimul timp Marea Britanie și U. R. S. S. au căutat să influențeze asupra politicei neutrale a guvernului din Ankara, sub pretextul că Turcia ar fi amenințată în punctul său cel mai vulnerabil: Strâmtorile.

Și ca să ofere o aparență de

(Continuare in pag. 2-a)

Teatrul de operațiuni din Ucraina

O LOVITURĂ IN PLIN...

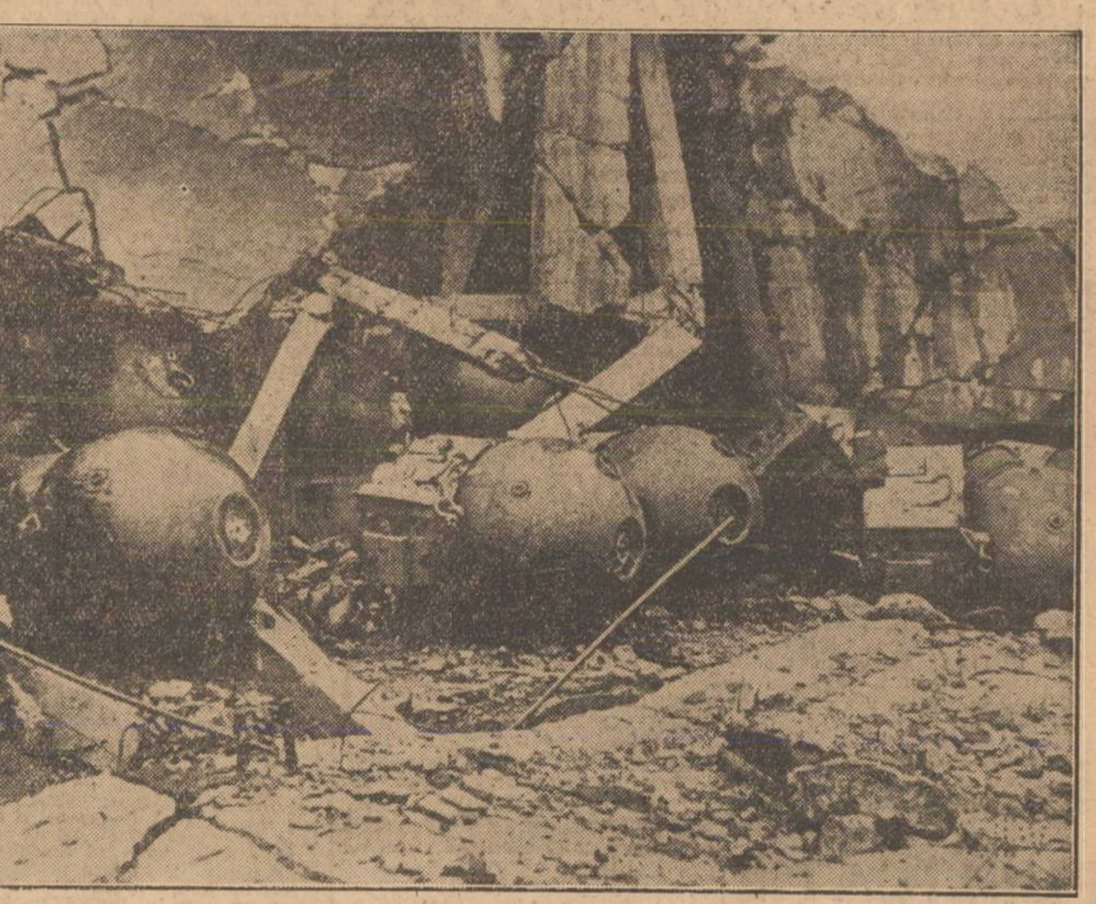

Un depozit sovietic de mine marine din portul Libau, distrus de aviația germană

Cu privire la situația din orientul asiatic

In căutarea unui drum

de N. BATZARIA

Presiunea guvernului englez asupra Iranului este determinată de alte motive, de cât de primejdia ce ar decurge pentru Marea Britanie din prezența în Iran a unui număr oarecare de civili germani. Așa crede și afirmă presa turcă, adică presa unui stat vecin și aliat cu Iranul. Motivul adevărat este, după această presă, că englezii caută un drum, care să-i pună în legătură cu Rusia Sovietică și pe care drum să poată trimite ajutoarele promise de ea și de Statele Unite.

Drumuri sunt câteva, numai că unele sunt cu desăvârșire închise, pe când altele prezintă primejdii mari și reale.

De pildă, Statele Unite ar putea să trimită bolșevicilor material de război prin portul Vladivostok din Extremul Orient. Insă pe acest drum se izbesc de Japonia, care, deși nu se găsește în război cu America sau cu Rusia Sovietică, nu este totuși dispusă să lase trecerea liberă unui material, ce urmează a fi întrebuințat împotriva aliatei ei Germania. De altfel din sursă japoneză autorizată s'au și făcut declarații în sensul acesta.

Un alt drum ar fi prin Oceanul Atlantic, Marea Nordului și Marea Inghețată până la portul Murmansk. Insă nici acest drum nu e liber și lipsit de primejdii.

Așa, germanii au luat, pe de o parte, serioase măsuri militare pe coastele de Nord ale Norvegiei și la Petsamo în Finlanda, iar, pe de altă parte, în Marea Nordului și în Oceanul Atlantic submarinele, vedetele rapide, alte vase de război de suprafață și avioanele germane fac pază bună și treabă bună.

Un al treilea drum — ba chiar pentru Anglia cel mai scurt drum — este prin Marea Mediterană, Strâmtori și de aici în Marea Neagră. E scurt drumul acesta, numai că vasele de război britanice sau americane se izbesc de

(Continuare in pag. 2-a)

NAȚIUNEA CHEMATĂ LA OPERA DE REFACERE

de C. ȘOLDAN

Am străbătut acum câteva săptămâni teritoriile desrobite, pe care hoardele bolșevice în retragere le-au lăsat în cea mai sălbatecă stare de pustiire. Hunii dacă ar fi trecut pe acolo, n'ar fi reușit să nimicească așezările omenești în stilul în care au făcut-o anarhiștii moscoviți.

Dealungul și dealatul Basarabiei ți se înfățișează înaintea ochilor imaginea lugubră a unui nesfârșit șir de ruine și cenușă. Planul infernal de distrugere a orașelor și gospodăriilor, a instituțiilor publice, a întreprinderilor comerciale și industriale, a școalelor și bisericilor s'a executat până în cele mai mici amănunte, cu o satanică ură față de oameni și de avutul lor. Totul a trecut prin pârjolul mistuitor al focului. Desigur că atunci când se va scrie istoria acestui războiu, bolșevismul, cu întreg cortegiul lui de orori și nenorociri în care s'a sbătut poporul rus, și care amenința civilizația Europei, va fi trecut printre cele mai înfiorătoare plăgi sociale pe care le-a cunoscut omenirea.

Te cutremuri în fața grozăviilor pe care omul sovietic, cu porniri de fiară, — fructul ideologiei comuniste, — le poate săvârși. Legenda „raiului bolșevic" s'a sfărâmat ca o mare gogoriță. Urmele barbariei lor se văd acum în Basarabia și Bucovina de Nord, prădate și ruinate numai după un an de cotropire.

Trebue să reîncepem acolo dela capăt munca de reconstrucție românească, la care e chemată întreaga națiune. Viața economică distrusă de

(Continuare in pagina 2-a)

Azi începe subscripția la Imprumutul Reintregirii

Azi e întâia zi de subscriere la Imprumutul Reîntregirii. Toate ghișeele de subscriere de la administrațiile financiare și percepții vor fi deschise ziua întreagă.

IN CORPUL ZIARULUI:

Tabloul nominal Nr. 3 de gradele inferioare (trupă) morți în actualul război

Decretul-lege pentru înființarea Direcțiunii generale a Refacerii

Apărarea Ucrainei de către sovietici s'a prăbușit

Trupele române au incercuit Odesa

Berlin, 14 (Rador).— Inaltul comandament al forțelor armate germane dă următorul comunicat special dela cartierul general al Fuehrerului:

In urma presiunii exercitate de formațiunile germane, române, ungare și italiene, care continuă să înainteze fără încetare urmărind forțele inamice, apărarea Ucrainei occidentale este pe punctul de a se prăbuși complet.

Odesa este încercuită de trupele române; Nicolaev este încercuit de trupe germano-ungare care au înaintat dela est și sud-est, unde o parte importantă a forțelor inamice este pe punctul de a fi complet nimicită.

❖

Berlin, 14 (Rador).— Un al doilea comunicat special, publicat de înaltul comandament al forțelor armate germane, declară:

Inaintând pe cursul inferior al Niprului, trupele rapide germane au ocupat basinul minier Kriwoi-Rog.

Minele din această regiune produc anual 19 milioane tone de minereu de fier de prima calitate. Prin ocuparea acestui teritoriu de către trupele germane, Sovietele pierd 61 la sută din producția lor totală de minereu de fier.

Vie activitate a aviației germane

Berlin, 14 (Rador). — Se află că în ziua de 13 August aviația germană a sprijinit din nou foarte eficace operațiile armatei din sectorul de sud al frontului oriental.

In regiunea Nicolaev, aviația germană a risipit concentrări de autocamioane sovietice ca și coloane motorizate, și a distrus 10 care sovietice, atinse în plin de bombe.

In plus, avioane de luptă germane au scufundat 3 bacuri pe Nipru și au distrus un pod de vase.

Bateriile antiaeriene sovietice au fost atacate cu bombele și cu cu mitralierele și scoase din luptă.

In sectorul de nord, avioane de luptă germane au bombardat cu succes în ziua de 13 August instalațiile din portul Murmansk.

Mai multe bombe au atins în plin antrepozitele și depozitele de petrol, pricinuind mari incendii și puternice explozii.

Două mari barăci au fost distruse și alte două avariate.

Formațiuni aeriene germane au atacat viguros în ziua de 13 August gara și instalațiile feroviare importante, ca și trenurile de transport sovietice.

Atacurile aeriene germane s'au îndreptat în deosebi contra gărilor din regiunea Orel.

In noaptea de 14 August, au fost atacate cu bombele și mitralierele și distruse instalațiile feroviare, depozitele și trenurile ce erau oprite în gări.

Pagubele pricinuite bolșevicilor sunt foarte importante.

MARINA ȘI DESROBIREA BASARABIEI

Cuvinte de omagiu pentru ziua Marinei

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

A trecut un an de când cu inimile sângerate de pierderea hotarelor, înecam în suflet plânsul înăbușit al înfrângerii, acea înfrângere morală și națională, care a căzut ca un blestem peste conștiințele vinovate, a cutremurat adânc conștiințele adormite și a lovit ca un trăsnet conștiințele curate.

In acest an de crude desamăgiri, Dumnezeu a veghiat asupra destinului neamului nostru și ne-a trimis o făclie călăuzitoare în bezna rătăcirii, o minte ageră și luminată de ostaș, un general neșovăelnic, care a luat în mâini ferme conducerea țării și a oștirii.

Devotat cu toată dragostea dinastiei, patriei și trecutului glorios al neamului, generalul Conducător, în unire cu șefii superiori ai armatei române și misiunii militare germane, a pregătit temeinic armata terestră, aviația și marina, într'o concepție de viguroasă ofensivă, pentru ziua cea mare a desrobirii provinciilor răpite de cotropitorii Sovietici.

Cot la cot cu armata germană, marea noastră aliată, armata română a trecut Prutul în ziua de 22 Iunie și într'o lună tot românismul de pretutindeni a sărbătorit cu bucurie de nedescris și cu sufletul înălțat de triumful victoriei, intrarea trupelor noastre la Chișinău, după ce desrobitorii sfărâmaseră lanțurile ce strângeau de moarte trupul sfântului nostru pământ bucovinean.

Astăzi când în Basarabia și Bucovina flutură biruitoare drapelele române, când în aceste provincii liberate răsună graiul românesc, nezăvorit de blestemata stăpânire bolșevică, astăzi, când dușmanul sovietic este isgonit de la gurile Dunării, iar țărmul mării noastre își întinde hotarul până la vechea fortăreață a lui Ștefan cel mare, Cetatea Albă, suntem datori să cinstim cu cuvinte de meritată laudă pe Generalul Conducător și comandanții superiori ai oștirii de uscat, de aer și de apă, arătându-le fără nici-o rezervă, întreaga noastră recunoștință și admirație.

Mai avem datoria să înălțăm rugi către Dumnezeu, preamărind pe toți eroii români și germani, cari au nimicit cu puterea armelor, stropind cu sângele lor câmpurile de bătălie, o armată de ostași sălbateci și distrugători ai altarelor creștine, încremenindu-i în țărână sau isgonindu-i peste țărmurile Nistrului.

Astăzi, de ziua Marinei, când pe toate navele românești se sărbătorește Sfânta Maria, protegutoarea destinului marinarilor, îmi iau voia să exprim câteva cuvinte de omagiu pentru viteaza noastră marină, expunând, pe scurt, acțiunea ei în răsboiul pentru desrobirea Basarabiei și Bucovinei. Voi căuta să nu depășesc cu nimic limitele discrețiunii.

Acțiuni pe Dunăre. Marina noastră nu a desmințit frumosul ei renume din răsboiul întregirii neamului. Temeinic pregătită, atât ca instrucție, cât și ca mijloace de luptă ea a fost însărcinată să asigure paza țărmului Dunărean în Sudul Basarabiei, pe canalul Kilia și până la Mare.

Această pază de zi și noapte s'a îndeplinit cât se poate de riguros pe numeroasele canale ale Deltei de monitoarele, vedetele, navele fluviale ale Diviziei de Dunăre și de batalioanele de Marină. Unitățile Marinei au

(Continuare in pag. 2-a)

Orașul Chișinău, trecut prin foc de hoardele bolșevice, în retragere, fotografiat din avion.

Un submarin românesc, în timpul scufundării. (P. R.)